

ЗАТВЕРДЖУЮ

Школа І – ІІІ ступенів №132
міста Києва

Директор школи І-ІІІ ступенів №132
міста Києва
М. Савченко
29.08.2023

ІНСТРУКЦІЯ № 30

з охорони праці при роботі зі скляним лабораторним посудом та іншими виробами зі скла в кабінеті фізики

І. Загальні положення

- 1.1. Практичні роботи, проводити у тих умовах і порядку з такими кількостями і концентраціями речовин і приладами, які зазначені в інструкції до проведення експерименту.
- 1.2. Закріплювати посуд (колби, стакани тощо) у тримачах штатива слід обережно, обертаючи цого навколо осі, поки не відчуватиметься невелике затrudнення в обертанні.
- 1.3. При виявленні небезпечностей на робочому місці: несправні прилади, тріснутий скляний посуд, протікання розчинів, відсутність або нещільність корок та інше, негайно повідомити вчителя.
- 1.4. При роботі зі скляним лабораторним посудом та іншими виробами зі скла можливі такі небезпечності: хімічні опіки; порізи шкіри; отруєння; падіння предметів, матеріалів.

ІІ. Дії здобувачів освіти під час оголошення сигналу повітряної тривоги та інших надзвичайних ситуацій:

вдома: ідуть в найближче укриття та перебувають там до завершення повітряної тривоги, після завершення повітряної тривоги прямують до школи;

по дорозі в заклад освіти або з закладу освіти: прямують до найближчого укриття (станція метро «Теремки»);

у закладі освіти: під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свою тривожну валізу.
3. Не зволікають, залишають кабінет, зал, спортивний майданчик разом з іншими.
4. Заходять до укриття спокійно, без паніки, з учителем.
5. Дбають про власну безпеку та безпеку інших, контролюють свої рухи.
6. Швидко та обережно займають місце, визначене вчителем.
7. Не бігають та не кричать в укритті.
8. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
9. Залишають укриття після сигналу «Відбій повітряної тривоги» з дозволу вчителя.
10. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання;

у закладі освіти: під час сигналів «Увага! Замінування!», «Увага! Задимлення!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свої речі.
3. Не зволікають, залишають заклад освіти разом з іншими відповідно до плану евакуації і прямують на вул. Теремківська та пр. Ак. Глушкова на відстань не менше 200 м від приміщення школи.
4. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
5. Залишають місце перебування після усунення наслідків надзвичайної ситуації з дозволу вчителя.
6. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання.

ІІІ. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 3.1. Одягнути спеціальний одяг і засоби індивідуального захисту (гумові рукавиці, захисні окуляри тощо).
- 3.2. Перевірити справність витяжної шафи та вентиляції.
- 3.3. Ознайомитися із змістом лабораторної, практичної роботи та з правилами безпечного їх виконання.

VI. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 4.1. На установці, виготовленій зі скла або з елементами зі скла, в умовах, коли є хоч невелика ймовірність аварії, необхідно обгородити всю установку захисним екраном з оргскла, а найнебезпечніші ділянки установки - металевою сіткою або металевим кожухом.
- 4.2. Під час з'єднання окремих частин зі скла необхідно захищати руки тканиною.
- 4.3. Щоб обрізати шматок скляної трубки або палички, необхідно зробити на ній надріз напилком або іншим інструментом, який ріже скло, після чого взяти трубку обома руками і легким натиском у напрямі, протилежному надрізу, зломати її.
Після розлому гострі кінці слід оплавити або обробити наждачним папером.
- 4.4. Кінці скляних трубок і паличок, що застосовують для перемішування розчинів та з іншою метою, повинні бути оплавлені.
- 4.5. Для змішування або розбавлення речовин, що супроводжуються виділенням тепла, а також для нагрівання речовин слід використовувати фарфоровий або тонкостінний скляний посуд.
- 4.6. Пробірки, круглodonні колби, фарфорові чашки можна нагрівати на відкритому вогні, плоскодонні колби і склянки слід нагрівати лише на металевому розсікачі полум'я.
- 4.7. Щоб відкрити пробірку в посудині, яку заїло, необхідно спочатку обережно постукати по периметру пробки знизу догори дерев'яним молоточком або брусочком. Якщо це не допомагає, потрібно обережно підігріти шийку посудини так, щоб не нагрілася вся пробірка. Нагрівати можна рушником, змоченим гарячою водою, обгорнувши ним шийку посудини, або над полум'ям спиртового пальника, обертаючи посудину навколо осі, не доторкуючись до полум'я.
- 4.8. Великі стакани слід піднімати двома руками так, щоб відігнуті краї (бортики) спиралися на вказівний та великий пальці.
- 4.9. Установку або окремі її частини, що перебувають під вакуумом, слід захищати дротяним екраном (сіткою).
- 4.10. Скляні посудини, призначені для роботи під вакуумом, заздалегідь випробують на максимальне розрідження.
- 4.11. Тонкостінну посудину під час закривання гумовою пробкою (наприклад, при влаштуванні промивалки) тримають за верхню частину шийки, пробку злегка повертають, руки при цьому захищають рушником.
- 4.12. Роботу з отруйними, вогне- і вибухонебезпечними речовинами, а також роботи, що проводяться під тиском або вакуумом, слід виконувати в приладах і посуді з високоякісного термостійкого скла.
- 4.13. Нагріваючи рідину в пробірці або колбі, необхідно закріплювати їх так, щоб отвір пробірки або шийка колби були спрямовані в напрямі від себе і сусідів по роботі, при цьому посуд наповнюють рідиною не більше ніж на третю частину об'єму.
- 4.14. Під час миття скляного посуду треба пам'ятати, що скло крихке, легко ламається і тріскається від ударів, різкої зміни температури. Для миття посуду щітками ("йоржами") дозволяється спрямовувати дно посудини тільки від себе або вниз.

Забороняється:

- 4.15. Під час складання скляних приладів застосовувати підвищені зусилля.
- 4.16. Посудину з гарячою рідиною не можна закривати притертою пробкою доти, доки вона не охолоне.
- 4.17. Нагрівати посудину над відкритим полум'ям, якщо в посудині містяться легкозаймисті, вибухонебезпечні або отруйні речовини.
- 4.18. Застосовувати плоскодонний посуд (перегонну колбу, приймач) у вакуумних установках і приладах.
- 4.19. Протягом усього процесу нагрівання нахилитися над посудиною і заглядати в неї.
- 4.20. При нагріванні хімічних речовин в пробірці або колбі, тримати їх руками.

V. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Прибрати своє робоче місце у відповідності до вказівок вчителя.
- 5.2. Зняти спеціальний одяг та привести себе в порядок.
- 5.3. Вимити з милом руки
- 5.4. Вимкнути освітлення.

VI. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 6.1. У випадку аварійної ситуації негайно повідомити вчителя та виконати наступні дії:
 - у разі відключення електроенергії, терміново вимкнути все електрообладнання, яке знаходиться на робочому місці;
 - у разі витікання газу в газовому пальнику чи з'єднаннях перекрити кран і повідомити вчителя;
 - у разі аварії в системі водопостачання чи каналізації необхідно терміново перекрити крани водопостачання і повідомити вчителя;
 - у разі виникнення пожежі (чи загоряння) необхідно вжити заходів щодо її гасіння, негайно повідомити вчителя та приступити до ліквідації пожежі згідно з діючою в закладі інструкцією з пожежної безпеки;
 - у разі травмування учня, необхідно повідомити про це вчителя та за його вказівкою надати потерпілому першу долікарську допомогу і якнайшвидше відправити його до медпункту.

Заступник директора з навчально-виховної роботи
(Посада керівника підрозділу – розробника)

Москун Н.В.

Узгоджено:

В.о. спеціаліста служби охорони праці закладу

Дідковська Н. В.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК

школи І-ІІІ ступенів

№132 міста Києва

Єклема Н.Л.

29.08.2023р.